

seria DEON.pl

alfabet Franciszka

Zebrał i opracował
Piotr Żyłka

Wydawnictwo WAM ■ Księża Jezuici
Kraków 2013

© Libreria Editrice Vaticana
© Wydawnictwo WAM • Księża Jezuita, Kraków 2013

Korekta: Agnieszka Caba
Projekt okładki: Przemysław Wysogład SJ
do druku przygotował Andrzej Sochacki
Zdjęcie na okładce: Grzegorz Gałązka
Grafika: Piotr Żyłka
Łamanie: Barbara Bodzoń

ISBN 978-83-7767-985-2

WYDAWNICTWO WAM
ul. Kopernika 26 • 31-501 Kraków
tel. 12 62 93 200 • faks 12 42 95 003
e-mail: wam@wydawnictwowam.pl
www.wydawnictwowam.pl

DZIAŁ HANDLOWY
tel. 12 62 93 254-255 • faks 12 62 93 496
e-mail: handel@wydawnictwowam.pl

KSIĘGARNIA WYSYŁKOWA
tel. 12 62 93 260, 12 62 93 446-447
faks 12 62 93 261
e.wydawnictwowam.pl

Drukarnia POZKAL
Inowrocław

WSTĘP

Fenomen Franciszka, efekt Franciszka, franciszkomania – określenia są różne, ale wszystkie próbują opisać to samo zjawisko. Od 13 marca 2013 roku świat nadstawia ucha i uważnie słucha, a z Watykanu płyną słowa, które nie pozwalają nikomu pozostać obojętnym. Jorge Mario Bergoglio jest niewątpliwie Papieżem charyzmatycznym. To, co mówi, i sposób, w jaki to robi, pozwala mu docierać do serc wierzących i niewierzących. Książka, którą trzymasz w ręce, to zbiór wypowiedzi Franciszka z pierwszych miesięcy jego pontyfikatu. Od dnia wyboru do Światowych Dni Młodzieży w Rio. Od A do Ż. Od „Abrahama” do „Żywych kamieni”. Dowiedz się, co kryje się pod pojęciami: chrześcijanie z muzeum, ekologia ludzka, fundamentalista, herezja, hipokryci, kopernikańska rewolucja, letni chrześcijanie, mentalność egoistyczna, narzekanie, odważna modlitwa, ósmy sakrament, posłuszeństwo, radość poznania, świadectwo miłości, uwielbienie i pod wieloma innymi. Poznaj „Alfabet Franciszka”.

Piotr Żyłka

B

BEZINTERESOWNOŚĆ

BEZUŻYTECZNOŚĆ

BISKUP I KAPŁAN

BIEDA

BŁĄD

BŁOGOSŁAWIEŃSTWO

BOGACTWO

BOGATY KOŚCIÓŁ

BOK JEZUSA

BOSKI SPOSÓB DZIAŁANIA

BOŻE DZIAŁANIE

BOŻE NIESPODZIANKI

BOŻY CZAS

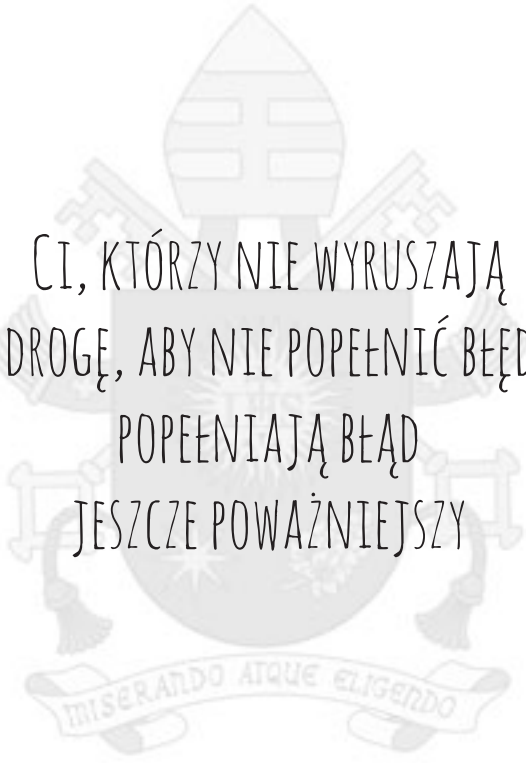
BOŻY ZAMYŚŁ

BÓG – CZŁOWIEK

BRACIA

BROŃ

BUDOWAĆ NA SKALE

CI, KTÓRZY NIE WYRUSZAJĄ
W DROGĘ, ABY NIE POPEŁNIĆ BŁĘDU,
POPEŁNIAJĄ BŁĄD
JESZCZE POWAŻNIEJSZY

Franciscus

BEZINTERESOWNOŚĆ

Głoszenie Ewangelii rodzi się z bezinteresowności, ze zdumienia w obliczu nadchodzącego zbawienia; a to, co otrzymałem za darmo, muszę dać za darmo.

Homilia, kaplica w Domu św. Marty, 11 czerwca 2013

BEZUŻYTECZNOŚĆ

Jeśli ktoś czasem mówi do drugiego: „Idź do domu, jesteś bezużyteczny”, jest to nieprawda, bo nikt nie jest bezużyteczny w Kościele, wszyscy jesteśmy niezbędni, by zbudować tę Świątynię. Nikt nie jest drugorzędny. Nikt nie jest najważniejszy w Kościele, wszyscy jesteśmy równi w oczach Boga. Ktoś z was mógłby powiedzieć: „Ojczy Świątyni, ty i my to nie to samo”. A właśnie tak, jestem jak każdy z was, wszyscy jesteśmy równi, jesteśmy braćmi! Nikt nie jest bezimienny: wszyscy tworzymy i budujemy Kościół. Zachęca nas to także do refleksji nad faktem, że jeśli brakuje cegielki naszego życia chrześcijańskiego, brakuje czegoś pięknemu Kościoła. Niektórzy mówią: „Ja z Kościołem nie mam nic wspólnego”, ale w ten sposób odpada cegielka jednego życia z tej pięknej Świątyni. Nikt nie może sobie pójść, wszyscy musimy wносить w Kościół nasze życie, nasze serce, naszą miłość, naszą myśl, naszą pracę: wszyscy razem.

Audycja generalna, 26 czerwca 2013

BISKUP I KAPŁAN

Kiedy biskup, kapłan wykorzystuje owce dla siebie, sytuacja się zmienia: nie jest kapłanem, biskupem dla ludu, ale kapłanem i biskupem, który bierze od ludu. Pożądliwość i próżność są dwiema pokusami, o których mówi św. Augustyn. To prawda! Kiedy ksiądz, biskup ugania się za pieniędzmi, lud go nie kocha, i to jest znak. A on sam źle kończy. Paweł mówi w związku z tym: „Pracowałem własnymi rękami”. Paweł nie miał konta w banku, pracował. A kiedy biskup, kapłan idzie drogą próżności, wchodzi na drogę karierowiczostwa, wyrządza wielką krzywdę Kościołowi. I na koniec staje się wręcz śmieszny, ponieważ chełpi się, lubi się pokazać, pełen mocy... A to nie podoba się ludowi!

Homilia, kaplica w Domu św. Marty, 15 maja 2013

BIEDA

Jak wiele biedy moralnej i materialnej rodzi się dzisiaj z odrzucenia Boga i stawiania na Jego miejscu tak wielu bożków!

Twitter, 12 czerwca 2013

BŁĄD

Ci, którzy nie wyruszają w drogę, aby nie popełnić błędu, popełniają błąd jeszcze poważniejszy.

Homilia, kaplica w Domu św. Marty, 8 maja 2013

BŁOGOSŁAWIENSTWO

Pamiętam, jak pewnego razu podczas patronalnego święta w mieście Salta pokorna kobieta prosiła księdza o błogosławieństwo. Kapłan odpowiedział jej: Ale przecież pani była na Mszy św.! I wyjaśnił jej całą teologię błogosławieństwa podczas Mszy św. Ach, dzięki, ojcze, tak, ojcze, odpowiedziała kobieta. Lecz gdy ksiądz się oddalił, kobieta poprosiła innego kapłana: Proszę mnie pobłogosławić. Te wszystkie wyjaśnienia nie dotarły do niej, ponieważ ona odczuwała inną potrzebę, potrzebę bycia dotkniętą przez Pana. To jest wiara, jakiej poszukujemy i którą zawsze musimy znaleźć, ponieważ rodzi się ona z Ducha Świętego. Musimy jej sprzyjać, sprawiać, aby wzrastała, pomagać jej wzrastać.

Homilia, kaplica w Domu św. Marty, 25 maja 2013

BOGACTWO

Bogactwa i troski doczesne zagłuszają Słowo Boże. I nie pozwalają mu wzrastać. I Słowo umiera, ponieważ nie jest chronione, zostaje zduszone. W takim przypadku służy się bogactwu albo doczesnym sprawom, a nie Słowu Bożemu.

Homilia, kaplica w Domu św. Marty, 22 czerwca 2013

BOGATY KOŚCIÓŁ

Kiedy spotykamy apostołów, którzy chcą Kościoła bogatego, Kościoła bez darmości wielbienia, sta-

rzeje się on, staje się organizacją pozarządową, nie ma życia.

Homilia, kaplica w Domu św. Marty, 11 czerwca 2013

BOK JEZUSA

Kościół rodzi się z najwyższego aktu miłości – z Krzyża, z otwartego boku Jezusa. Jest rodziną, w której się kocha i jest się kochanym.

Twitter, 29 maja 2013

BOSKI SPOSÓB DZIAŁANIA

Przeżywałem kiedyś mroczny moment w moim życiu duchowym i prosiłem Pana o łaskę. Odprawiałem rekolekcje u sióstr i ostatniego dnia one się spowiadały. Przyszła się wyspowiadać starsza siostra, ponadosiemdziesięcioletnia, która miała jasne oczy, pełne blasku. Była to kobieta Boża. Na koniec tak bardzo widziałem w niej kobietę Bożą, że powiedziałem: „Siostrze, proszę, żeby za pokutę siostra modliła się za mnie, bo potrzebuję łaski, dobrze? Jeśli siostra poprosi o to Pana, da mi ją z pewnością”. Ona zatrzymała się na chwilę, jak gdyby się modliła, i powiedziała mi tak: „Z pewnością Pan da ojcu łaskę, ale proszę się nie mylić: zrobi to swoim boskim sposobem”. Zrobiło mi to bardzo dobrze, kiedy usłyszałem, że Pan daje nam zawsze to, o co prosimy, ale swoim boskim sposobem. Ten sposób wiąże się z krzyżem. Nie z powodów masochistycznych, o nie: z miłości, z miłości do końca.

Homilia, kaplica w Domu św. Marty, 29 maja 2013

BOŻE DZIAŁANIE

Ufajmy w Boże działanie! Z Nim możemy czynić wielkie rzeczy. Pozwoli nam odczuć radość, że jesteśmy Jego uczniami.

Twitter, 30 kwietnia 2013

BOŻE NIESPODZIANKI

Zadajmy sobie dzisiaj pytanie: czy jesteśmy otwarci na „Boże niespodzianki”? Czy może lękliwie zamykamy się na nowość Ducha Świętego? Czy mamy odwagę wyruszyć na nowe drogi, jakie wskazuje nam nowość Boga, czy też może się bronimy, zamknięci w nietrwałych strukturach, które utraciły zdolność do gościnności? Dobrze nam zrobi rozważanie tych pytań w ciągu całego dnia.

Homilia, uroczystość Zestania Ducha Świętego, 19 maja 2013

BOŻY CZAS

Ileż razy, kiedy Pan nie przychodzi, nie czyni cudu, nie robi tego, co chcielibyśmy, żeby uczynił, stajemy się albo niecierpliwi – „ależ nie robi tego!” – albo sceptyczni: „nie może tego zrobić!”. Pan działa w swoim czasie, ale także On w stosunku do nas ma tak wielką cierpliwość. Nie tylko my powinniśmy mieć cierpliwość. On ją ma, On na nas czeka. I czeka na nas aż do końca życia, razem z dobrym łotrem, który właśnie na końcu życia rozpoznał Boga. Pan idzie z nami, ale

często nie daje się zobaczyć, jak w przypadku uczniów z Emaus. Pan jest zaangażowany w nasze życie, to jest pewne, ale wielokrotnie my tego nie widzimy. I to wymaga od nas cierpliwości. Ale Pan, który idzie z nami, także On ma do nas tak wiele cierpliwości: jest to tajemnica cierpliwości Boga, który w drodze dostosowuje się do naszego kroku.

Homilia, kaplica w Domu św. Marty, 28 czerwca 2013

BOŻY ZAMYŚŁ

Jaki jest ten zamysł Boży? Jest nim uczynienie z nas wszystkich jednej rodziny swoich dzieci, w której każdy obędzie czuł Jego bliskość i będzie się czuł przez Niego kochany, jak w ewangelicznej przypowieści, będzie czuł ciepło przynależności do Bożej rodziny. W tym wielkim zamysle zakorzeniony jest Kościół, który nie jest organizacją powstałą w wyniku porozumienia paru osób, ale – jak nam przypominał wielokrotnie papież Benedykt XVI – jest dziełem Boga, rodzi się właśnie z tego zamysłu miłości, który stopniowo urzeczywistnia się w historii.

Audiencja generalna, 29 maja 2013

BÓG – CZŁOWIEK

Jezus nie zbawił nas przez ideę. Uniżył samego siebie i stał się człowiekiem. Słowo stało się ciałem.

Twitter, 27 czerwca 2013

BRACIA

Nikt nie może pozostać obojętny na nierówności, które wciąż istnieją na świecie! Niech każdy na miarę swoich możliwości i odpowiedzialności wnosi swój wkład, by położyć kres tak wielu niesprawiedliwościom społecznym. Nie! To nie kultura egoizmu, indywidualizmu, która często panuje w naszym społeczeństwie, buduje świat bardziej ludzki i do niego prowadzi; nie, to nie ta kultura, ale kultura solidarności; kultura solidarności polega na tym, by w drugim człowieku widzieć nie konkurenta lub numer, ale brata. Wszyscy jesteśmy braćmi!

Przemówienie, fawela Varginha w Rio de Janeiro, 25 lipca 2013

BRÓŃ

Moglibyście zapytać: „Ojcze, ale jaką bronią można się obronić przed tym kuszeniem, przed tym mamieniem księcia tego świata, przed jego pochlebstwami?”. Bronią jest sam Jezus: Słowo Boże, a także pokora i łagodność. Pomyślmy o Jezusie, kiedy Go policzkują: jaka pokora, jaka łagodność. Mógł ubliżyć, a jednak zadał tylko pokorne, łagodne pytanie. Pomyślmy o Jezusie w czasie Jego męki. Prorok mówi o Nim: „jak baranek na rzeź prowadzony, nie wydał żadnego okrzyku”. Pokora. Pokora i łagodność: to jest broń, której książę świata, duch świata nie toleruje, bo jego propozycje to władza światowa, propozycje próżności, bogactw. Pokory i łagodności nie toleruje.

Homilia, kaplica w Domu św. Marty, 4 maja 2013